

og derfor beklager jeg lige så meget som CD's og Venstres repræsentanter De Konservatives bemærkninger i sagen.

For det andet: Vi var selv i regeringen nået til, at efterlønnsens levedygtighed afhænger af, at den i fremtiden trækker færre væk fra arbejdsmarkedet, hvis historien om dansk økonomi og beskæftigelse skal blive ved med at være en enestående succes.

Jeg vil gerne sætte en meget tyk streg under, at den, der ikke husker forhistorien, vil aldrig forstå regeringens kurs fra pinsepakke til finanslov. Vi har i denne regering bogstavelig talt dag og nat siden den 25. januar 1993 knoklet for at sikre rettidig omhu i den økonomiske politik. Og hvis vi har forsømt at forklare os, har vi til gengæld aldrig nogen sinde i disse 6 år et øjeblik glemt, at vi gik i regering for at undgå en gentagelse af fortidens fejltagelser.

Husk, at Danmark i 1970'erne og i begyndelsen af 1980'erne kørte på afgrundens rand med arbejdsløshed, gældsætning, inflation, pengeforringelse og en alt for ringe frihed til at forme vores egen tilværelse og vores egen velfærd! Det var under den regering, Anker Jørgensen ledede, og som jeg selv var medlem af.

Husk, hvordan Danmark i slutningen af 1980'erne og i begyndelsen af 1990'erne kørte fra overophedning til massearbejdsløshed og ny gigantisk offentlig gældsstiftelse! Det var Schlütters regeringstid, efter at det var holdt op med at gå »ufattelig godt«.

Vi har sat os for, at det ikke må ske igen, hverken 1970'ernes, de tidlige 1980'eres eller de senere 1980'eres politisk-økonomiske fejltagelser.

Det er unfair at påstå, at vores omsorg for at undgå at falde i grøften igen er udtryk for mangel på idé og et for ensidigt fokus på økonomi frem for mennesker. For orden i økonomien og fremgang i beskæftigelsen er selve grundforudsætningen for, at vi kan have frihed, at vi kan have råderum til reformer, at vi kan få bedre velfærd, for at vi kan have noget at have ideerne i.

Denne regering satte sig for at bevise, at massearbejdsløshed ikke er en naturkatastrofe, men noget, der kan bekæmpes af mennesker, der har viljen og har den rette politik. Vi har set krystalklart, at høj beskæftigelse er den første og største betingelse for, at kampen for menneskelig frihed og lighed i udfoldelsesmuligheder kan blive vundet.

Det store fald i arbejdsløsheden i Danmark i de sidste 6 år er det største og det vigtigste sociale fremskridt for os alle sammen. Endnu har ikke alle indset, at revolutionen er sket; der er stadig væk nogle, der tror, at vi er ude af stand til at bekæmpe arbejdsløsheden. Men de allerfleste danskere er kommet i arbejde, og masser af fag og brancher og egne i landet har reelt fuld beskæftigelse.

Sandheden er i virkeligheden, at beskæftigelsen er steget mere, end selv vi i vore optimistiske øjeblikke turde tro var muligt. Politikken er lykkedes over forventning. Den er lykkedes så meget, at det er vores egen succes, der nu truer os, hvis vi ikke bærer os klogt ad. For der mangler jo læger og sygeplejersker, der mangler jo pædagoger, hjemmehjælpere, ingeniører, bygningshåndværkere og metalarbejdere. Ja, snart sagt alle slags eksperter og nøglemedarbejdere i vores samfund er der ved at være mangel på, og det begrænser mere end noget andet vore muligheder for fortsat fremgang i velstand og i velfærd.

Hvis vi ikke er på forkant med dét, så er det her, sammenbrændingen af økonomien kan ske gennem flaskehalse, løninflation, svækket konkurrencekraft, ny stigende arbejdsløshed og – allerværst – en ny kartoffelkur. Og det er lige præcis alt det, vi under ingen omstændigheder vil mases ud i igen ligesom i 1970'erne og 1980'erne.

Derfor har vi grebet ind mod det private forbrugs stigning og mod ejendomsprisernes himelflugt med pinsepakken i et godt samarbejde med SF og Enhedslisten. Derfor har vi sat arbejdsmarkeds- og uddannelsespolitikken øverst på dagsordenen i starten af dette efterår. Og derfor forandrer vi efterlønnen for at overtale alle dem, vi har brug for, til at holde bare lidt længere ud på arbejdsmarkedet.

Men modsat det indtryk, der ligesom er ved at fæstne sig i medietumulten, afskærer vi jo just præcis ikke dem, der er svage, udslidte og uden private ressourcer, fra at trække sig tidligt tilbage. Vi gør det ikke vanskeligere for dem; vi bevarer et grundlæggende solidarisk system.

Men selvfølgelig tager vi noget fra nogle. Samfundet lægger i fremtiden mindre oveni, hvis man f.eks. har en stor pensionsformue og vil gå tidligt. Og ligegyldigt på hvilken måde man tager noget fra nogle, er det kontroversielt, og det bliver værre, hvis det, man gør, er kompliceret og derfor svært at overskue for den enkelte. Og sidst, men ikke mindst, er det et selv-